

Prunus padus (Střemcha obecná)

synonyma: *Cerasus padus*, *Druparia padus*, *Padus asiatica*, *Padus avium*, *Padus borealis*, *Padus racemosa*, *Padus racemosa* subsp. *typica*, *Padus vulgaris*, *Prunus fauriei*, *Prunus germanica*, *Prunus padum*, *Prunus racemosa*

čeleď: Rosaceae

oblasti: Aljaška, Altaj, Česká republika, Delaware, Finsko, Illinois, Írán, Irsko, Itálie, Japonsko, Katalánsko, Kavkaz, Kazachstán, Korea, Malá Asie (Anatolie), Maroko, Mongolsko, Montana, Německo, New Jersey, New York, Norsko, Nový Brunšvik, Ontario, Pennsylvania, Polsko, Rumunsko, Slovensko, SV Asie, SZ Rusko, Švédsko, Švýcarsko, V Sibiř, Washington, Z Rusko

Roste v Evropě, na Kavkaze, Sibiři, Japonsku i v Maroku v podobě opadavého stromu s hustou korunou nebo keře. Kmenů může být více. Dorůstá výšky 15 - 20m. Větve jsou mírně převislé, v mládí jemně ochlupené. Borka je tmavěhnědá, hladká, později podélně rozpukaná. Listy jsou obvejčité až eliptické, krátce zašpičatělé, dlouhé 4 - 10 (i 15)cm, ostře pilovité, tmavězelené, matné, na spodní straně modrozelené, holé, řapíky dlouhé 1 - 2cm, zelené a obvykle s 2mi žlázami. Podzimní zbarvení je žluté nebo červené. Kvete bílými květy o šířce 1 - 1,5 (i 2)cm po 10 - 25ks v řídkých převislých hroznech o délce 8 - 15cm, korunní lístky jsou dlouhé 6 - 9mm, stopky květů dlouhé (0,4 -) 1 - 1,5cm. Plodem je kulovitá holá, lesklá, černá peckovice s hořkou a trpkou dužinou. Pecky jsou oválné, brázdité, semeno prudce jedovaté. Semena jsou pro člověka jedovatá. Při rozemnutí dřeva, kůry, pupenů i listů se objeví hořkomandlová vůně. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Alberti' - široce protáhlý kuželovitý habitus, koruna zaoblená; výška do 6m; hrozny husté, dlouhé 15 - 28cm
- 'Aucubifolia'/'Aucubaefolia'/f. *aucubaefolia* - výška do 10m; list dlouze obvejčité až kopinaté, okraj nepravidelně zubatý až laločnatý, žlutozeleně až žlutě skvrnitě
- 'Aurea' - listy v mládí nažloutlé
- subsp. *avium*/subsp. *padus* - výška do 17m; větve holé; listy na spodní straně holé nebo v paždí žilek ochlupené; kvete v převislých vonných hroznech
- subsp. *borealis*/P. *petraea* (Střemcha obecná skalní) - Krkonoše; nízké keře; výšky 0,5 - 2m; tuhé tmavězelené listy s ochlupenou spodní stranou v době mládí; kvete v červnu a červenci; odstálá plodenství; sutě, skalky
- 'Bracteosa' - listeny květenství větší
- 'Cinovskis'
- 'Chlorocarpos' - žlutozelené plody
- 'Colorata'/f. *colorata* - keř až strom s jemnou vzdušnou korunou; výška i šířka 6 - 8m; borka růžovofialovohnědá; listy v mládí měďnatě růžovofialové později zelené s růžovofialovými žilkami a spodní stranou červenou; poupata červená, květy růžové, seskupené do až 15cm 25 - 32tičetných hroznů
- var. *commutata*/var. *seoulensis*/P. *regeliana*/P. *seoulensis* - východní Asie; větší; listy i květy časnější; listy větší, více vroubkovaně pilovité; kvete v 15cm hroznech
- 'Heterophylla' - výška do 10m; listy bývají hluboce zastřižované
- var. *laxa* - Korea; strom se široce polokulovitou korunou; výška do 15m; větve krátce obloukovité až převislé; listy obvejčité, štíhle zašpičatělé, spodní strana bledší; kvete v řídkých převislých hroznech; pecky malé, hladké
- 'Leucocarpos'/P. *slazeri* - výška do 10m; větve mírně ochlupené; plody žlutobílé
- 'Nana' - téměř polokulovitý hustý habitus; výška 2 - 4m; listy i květy s plody menší
- subsp. *padus* (Střemcha obecná pravá) - strom nebo keř; výška obvykle vyšší než 2m; listy v paždí ochlupené, převislé květy, kvete v květnu a červnu; vlhké louky, okraje toků
- 'Pendula' - koruna nepravidelně kaskádovitě převislá; výška do 8m; hlavní větve obloukovité, mladé zcela převislé

- subsp. *petraea*/subsp. *borealis*/var. *transsilvanica* (Střemcha obecná pravá) - hory severní a střední Evropy; keř; výška do 3m; větve ochlupené, v mládí hustě jemně ochlupené; listy tuhé, šedozelené až modrozelené, na spodní straně ochlupené, žilnatina vyniklá, zuby na okraji 0,5 - 1mm; kvete v hustých vzpřímených nevonných hroznech
- 'Plena' - výška do 10m; květy poloplné
- var. *pubescens* - severovýchodní Asie; větve a listy měkce ochlupené, listy delší, podlouhlé, špičatější
- 'Purple Queen' - výška do 7m; větve tmavé; listy v mládí růžovofialové až měďnaté; květy světlerůžové
- 'Spaethii' - podobá se 'Watereri', ale květenství není tak bohaté, květy široké 2cm, korunní lístky obvejčité
- 'Stricta' - výška do 10m; květy seskupené do hustých vzpřímených hroznů
- 'Wataereri'/'Grandiflora'/f. *grandiflora* - koruna vzdušná, široce pyramidální až kulovitá; výška 6 - 12m, šířka 6 - 10m; větve dlouhé; listy na spodní straně v paždí žilek ochlupené; kvete v až 18 - 20cm hroznech; rychlý růst

Vyhovuje jí vlhká půda bohatá na živiny. Roste v lužních lesích, vlhčích listnatých lesích nebo podél vod. Dobře snáší řez a stín. Nemá ráda kyselou půdu. Dokáže odpuzovat hmyz.

<https://www.rostliny.net/>